

**"רשימת ספרי 'בן מלך'
שיצאו לאור עד עתה:**

- תהומות
 - ספרות העומר והג
 - המסעות
 - ימי בן המצרים - מלח
 - ומלח
 - ימים מואבים
 - חג הסוכות
 - תוכנה
 - ימי המדבר
 - הנהגת של פסח
 - בניית מצודת הממדיית
 - שמואל
 - תמונת מוסר
 - שיר השירים
 - שבת קודש
- מידת המצוות
 - שומע ענינו
 - ענינים בשינה בהלכה
 - זמירות שביק
 - בראשית ח"א - מאמר
 - נבואה בראשית-נח
 - בראשית ח"ב - יל
 - קל-שולח
 - בראשית ח"ג - רצא-ויחי
 - שנות ח"א - שמות-בשלח
 - שנות ח"ב - מאמר-נבואה
 - ירחי-משפטים
 - שנות ח"ג - ירחיה-סקוד
 - יקרא ח"א - יקרא-מגורע
 - מבואר ח"א - מבואר-שלח

ניתן לרשימה: mechonbenmetech@gmail.com | בארה"ב ניתן לרשימה: salea@yefenofbooks.com | Warehouse: 8462450220

בסייעתא דשמיא

אוצרות בן מלך

פרשת נצבים וילך תש"פ
גליון מס' 122

מתורתו של מו"ר רבינו הגדול רבי לייב מינצברג זצוק"ל רבה של קהל עדת ירושלים

פרשת נצבים וילך

ונראה שכל הבריתות שבתורה וכל דברי הקב"ה ומושה לעם ישראל, מלבד הברית הזאת, פנו אליהם בתור 'עם', הבריתות שנכתבו עמהם היו עם העם בכללותו. ואף הברכות והקללות נאמרו עליהם באופן זה שאם כל העם ילך בדרכי ה' יהיה מצב העם ברום המדרגה ויזכו לכל הטובות, ואם ח"ו יחטאו יענש העם כולו וירד מטה מטה. כי כל העם יחד הריהם כגוף אחד.

ואולם שונה הברית של אתם נצבים היום,

אתם נצבים היום כולכם לפני ה' אלוהיכם, ראשיכם שבטיכם זקניכם ושוטריכם כל איש ישראל. טפכם נשיכם וגרך אשר בקרב מחניך מחוטב עציך עד שואב מימין. לעברך בברית ה' אלוהיך וגו'. ולא אתכם לבדכם אנכי כורת את הברית הזאת ואת האלה הזאת. כי את אשר ישנו פה עמנו עומד היום לפני ה' אלוהינו ואת אשר איננו פה עמנו היום (כט, ט-יד)

צריך להבין מה היא עניינה של העברה זו בברית, והרי כבר באו בברית בפרשת ברכות וקללות של כי תבוא, כמו שכתוב בסימון - 'אלה דברי הברית אשר צוה ה' את משה לכרות את בני ישראל בארץ מואב' (כח, ט).

ועוד צריך ביאור למה דווקא כאן בא פירוט מלא של כל חלקי העם 'ראשיכם שבטיכם וכו' טפכם נשיכם וגרך וכו' את אשר ישנו פה וכו' ואת אשר איננו פה'. ובכל הבריתות וכל המקומות שמשם הקהיל את כל עם ישראל לא נתפרטו כל סוגי האנשים, באופן כזה. ולשם מה באו הנשים והטף, שהרי הם תמיד באים בתורת נספחים, ועל ידי שכורתים ברית עם האנשים ממילא נמצאים הנשים והקטנים בברית.

בגליון

פרשת נצבים וילך

ביאורי פסוקים..... עמוד 1

בעניינא דיומא

'אמרו לפני מלכות'..... עמוד 6

פרנס השבוע

עץ חיים היא למחזיקים בה

הוצאות הדפסת גליון זה נודבו לזיכוי הרבים ע"י ידידנו הדגולים מחשובי אברכי קהילתנו מתומכי מכוננו

הרב רבי **שלמה הרצל** שליט"א הרב רבי **יעקב** ברא"ד **קרישבסקי** שליט"א
לרגל אירוסית בתו לרגל הולדת הבת

זכות הפצת אור תורתו הבהירה של רבינו בעל הבן מלך תעמוד להם ולמשפחתם להתברך בכל הברכות האמורות למחזיקי התורה לראות הצלחה וברכה בכל אשר יפנו

להנצחת ותרומות "פרנס השבוע/החודש"
אפשר להתקשר לטלפון מס' 054-8422488

יו"ל ע"י מכון 'כתבי בן מלך'

לתרומות והנצחות נא לפנות ל' 054-8422488

לקבלת העלון במייל, ניתן להצטרף בכתובת
mechonbenmelech@gmail.com

כתובת המכון: אוהב ישראל 1/9, ביתר עילית

לתגובות והערות נא לפנות ל' 052-7616048

לקהל שוחרי תורת ה'בן מלך' ואוהבי התורה בכל מקום שהם

הגנו בזה בקריאה של חיבה לשוחרי התורה,
להיות שותפים וידידים איתנים למפעל הכביר של מכוננו
להפיץ על פני תבל את אורו המיוחד והבהיר בתורה של

מורנו ורבינו בעל ה'בן מלך' זצוק"ל

ולתמוך בבית היוצר 'מכון כתבי בן מלך', אשר אך ורק מכוחו יוצאים
לאור כל גנזי תורתו של רבינו ושיעוריו המרובים, כאשר זכינו לראות את
הכרכים הרבים נדפסים ויוצאים לאור עולם, ופתחו אופקים חדשים בפני
כלל שוחרי התורה

מהררי ציון יוצאת הקריאה, בואו לעזרת ה' בגבורים, המשימה הגדולה
עדיין לא הושלמה ודורשת משאבים רבים מדי חודש בחדשו.

נא זכו והצטרפו להימנות למצווה חשובה זו של הרבצת והפצת אור
התורה לזכות את הרבים, הטו שכס וטלו חלק במשימה הגדולה

פנו עתה להנהלת המכון והצטרפו למשפחת התורמים והמנויים
לדבר המצוה הגדולה הנתונה בידינו

באין מענה השאירו הודעתכם ונשוב אליכם בהקדם

- ספרים
- למונחי השנה
- סדרת ספרים
- ביאורים ומאמרים
- על המשנה חומשי תורה
- שיעורים
- על הש"ס
- ספרי
- הגות ומחשבה
- ביאורי סידור
- ספרי
- אמנה וכחון
- בטאון
- תורה ודעת
- אוגדנים
- תורה ודעת

הנצחות תורמים

קו בן מלך
03-3077354

מתעשרה במזון
שיעורים 24 שעות ביממה

עמודות הטענה בבתי כנסת
לשמיע שיעורי רבינו
מחולקים לפי נושאים
בכל התחומים

רכישת ספרי בן מלך
בתנויות המובחרות ברחבי העולם

טלפון ההגירה: 054-8422488
כתובת: אוהב ישראל 1/9
ביתר עילית
עמותה מוכרת לפי סעיף 46
להעדרת האחריות
mechonbenmelech@gmail.com

בשורה טובה למבקשי ה'
ניתן להאזין לשיעורי רבינו זצוק"ל בקו השיעורים
'קו בן מלך'
03-3077354

ישנה אפשרות לבחור במאגר הממוחשב ולהאזין לשיעורים
בפרישת השבוע
שמעו ותחי נפשכם
ויהי רצון שנתנה להגדיל תורה ולהאדירה
מכון כתבי בן מלך
התנהלה

הודעה חשובה ומשמחת
לתורמי המכון
ניתן לקבל החזר מס
על תרומות למכון בגובה של
עד 35% מערך התרומה

לפי סעיף 46

אוצרות
בן מלך

שהיא כריתת ברית עם כל אחד ואחד מישראל, וכפי שמבואר בגוף תוכן דברי הברית - **פני יש בכם איש או אשה או משפחה או שבט אשר לבבו פונה מעם ה' אלוקינו וגו' והיה בשמעו את דברי האלה הזאת והתברך בלבבו לאמר שלום יהיה לי כי בשרירות לבי אלך למען ספות הרוה את הצמאה** (כט, יז-יח).

כלומר, שאף שהעם בכללותו באו כבר בברית, אולם היחיד או קבוצה מסויימת, עלולים לדמות בלבם שגם אם יחטאו באופן פרטי יהיה להם שלום, שהרי היחידים נכללים בכלל הציבור. וכיון שהציבור בכללו אינו נענש אף היחיד יהיה נכלל עמהם, ולמרות שיחטא יהיה נתוסף ונספח לכללות העם, וינצל ממידת הדין. וכמו שביארו באבן עזרא ובכלי יקר, שזה הכוונה בפסוק 'למען ספות הרוה את הצמאה', שסבור אותו אדם שבזכות הצדיקים ינתן הטוב והחיים גם לרשע.

ועל כך נכרת עמהם ברית מיוחדת זו אשר - **לא יאבה ה' סלוח לו כי אז יעשן אף ה' וקנאתו באיש ההוא ורבעה בו כל האלה הכתובה בספר הזה וגו' והבדילו ה' לרעה מכל שבטי ישראל ככל אלות הברית הכתובה בספר התורה הזה** (כט, יט). כלומר שמצד ברית זו תפגע בו הקללה באופן פרטי על ידי שיבדל משאר שבטי ישראל, ויענש אך הוא, וכל ישראל יהיו נקיים.

ובזה יבואר מה שכתוב כאן, שהעובר על הברית יתקיים בו 'האלה הכתובה בספר הזה', 'אלות הברית הכתובה בספר התורה הזה'. כי אין כאן אלות חדשות ונוספות, אלא אותן האלות שנאמרו לכל כלל ישראל בתורת עם, נכרת כאן ברית עליהם עם כל יחיד ויחיד, והזהירה התורה כי היחיד שלא יקיים את התורה, תרבוץ בו באופן פרטי כל האלה הכתובה בברית הכללית, ויתקיים בו 'ככל אלות הברית' הכתובה בספר התורה הזה.

ולשם כך באה עמידה זו של כולם לפני משה, ופירט כאן את כל הסוגים שישנם בעם ישראל, ראשיכם שבטיכם זקניכם טפכם נשיכם וגו', משום שכאן הברית היא עם כל אחד ואחד, ואין הם עומדים כאן בתורת כללות העם, אלא כל אחד עומד בפני עצמו ובא בברית עם ה'.

ופירט כל סוגי האנשים בעם ישראל, בדרך לא זו אף זו, שכיון שבא לכרות ברית עם היחידים, לא נאמר שרק עם החשובים כרת ברית, לכן פירט את כולם. ונמנו תחילה החשובים ראשיכם שבטיכם, זקניכם, שוטריכם, ואח"כ 'כל איש ישראל'. ואחר כך בפסוק הבא, מפרט גם את כל הנטפלים, טפכם, נשיכם, וגרך, ולבסוף מזכיר גם את העבדים 'מחוטב עציך ועד שואב מימך'. וכמו שפירשו בפירוש בעלי התוספות ש'חוטב עציך' היינו העבדים, ו'שואב מימך' היינו השפחות. כי השפחה היא פחותה במעלתה יותר מהעבד.

ובזה יבואר גם מה שכתוב כאן 'ולא אתכם לבדכם אנכי כורת את הברית וגו'. כי את אשר ישנו פה עמנו עומד היום וגו' ואת אשר איננו פה עמנו היום'. ופירש רש"י - 'ואף עם דורות העתידים להיות'. ובכל הבריתות שבתורה לא מצינו שיזכירו את הדורות העתידים.

והנה הטעם שאין צורך להזכיר בכל פעם את הדורות העתידים לבוא, היינו משום שכאשר מדובר על כללות העם כגוף אחד, הרי כל הדורות הם המשך אחד, וכשם שהתחייבות של אדם היום מחייבת אותו גם בשנים מאוחרות יותר, כיון שהוא אותו אדם. כי ב'עם' אין התחלפות הדורות משנה את עמידתו ומציאותו, וכעין שמצינו לגבי חטאת ציבור, דאף שקרבן חטאת שמתו בעליה אי אפשר להקריבה, אבל בחטאת ציבור מקריבים אותה משום ש'אין ציבור מתים' (הוריות ד, ו). ואף אם עברו שנות דור והציבור כולו מתו אבל העם הוא אותו עם.

אולם כל זאת הוא רק בברית המתייחסת לעם ישראל כעם וכגוף אחד, אך ברית זאת של 'אתם נצבים', הבאה לכרות ברית פרטית עם כל אחד ואחד, אזי גם אחר שנכרתה ברית עם כל אנשי אותו הדור, עדיין לא נכללו בהם אנשי הדורות הבאים, שהרי כאנשים פרטיים אין כאן גוף אחד והמשך אחד, ולכן פירט להם משה רבינו 'ולא אתכם לבדכם אנכי כורת את הברית וגו'. כי את אשר ישנו פה עמנו עומד היום וגו' ואת אשר איננו פה עמנו היום'. שכל אחד ואחד בכל הדורות של

עם ישראל נכלל בברית הזאת של 'אתם נצבים היום כולכם'.

* * *

ראה נתתי לפניך היום את החיים ואת הטוב ואת המות ואת הרע. אשר אנכי מצוך היום לאהבה את ה' אלוקיך ללכת בדרכיו ולשמור מצותיו וחוקותיו ומשפטיו וחיית רובית וברכך ה' אלוקיך בארץ אשר אתה בא שמה לרשתה. ואם יפנה לבבך ולא תשמע ונדחת והשתחוית לאלוהים אחרים ועבדתם. הגדתי לכם היום כי אבוד תאבדון לא תאריכון ימים על האדמה אשר אתה עובר את הירדן לבוא שמה לרשתה (ל, טו-יח)

הנה בדומה לזה הם הפסוקים בריש פרשת ראה - 'ראה אנכי נותן לפניכם היום ברכה וקללה. את הברכה אשר תשמעו אל מצות ה' אלוכיכם אשר אנכי מצוה אתכם היום. והקללה אם לא תשמעו אל מצות ה' אלהיכם וסרתם מן הדרך אשר אנכי מצוה אתכם היום ללכת אחרי אלהים אחרים אשר לא ידעתם' (יא, כו-כח).

אלא שכאן הוסיף הכתוב שבקיום התורה אין תלוי רק הברכה והקללה, אלא בשמירת התורה תלויים החיים והמוות. כאן לקראת כניסתם לארץ, ניתן תוספת תוקף לברית קיומם התלויה בקיום התורה, שהחיים והמוות של עם ישראל תלויים בתורה. וכמו שמסיים כאן - העידותי בכם היום את השמים ואת הארץ החיים והמות נתתי לפניך הברכה והקללה, ובחרת בחיים למען תחיה אתה וזרעך. לאהבה את ה' אלוקיך לשמוע בקולו ולדבקה בו כי הוא חייך ואורך ימך לשבת על האדמה אשר נשבע ה' לאבותיך לאברהם ליצחק וליעקב לתת להם.

* * *

ויכתוב משה את התורה הזאת ויתנה אל הכהנים בני לוי הנושאים את ארון ברית ה' ואל כל זקני ישראל. ויצו משה אותם לאמר מקץ שבע שנים במועד שנת השמיטה בחג הסוכות. בבוא כל ישראל לראות את פני ה' אלוקיך וגו'. הקהל את העם האנשים והנשים והטף וגרך אשר בשעריך למען ישמעו וגו'. ועתה כתבו

לכם את השירה הזאת ולמדה את בני ישראל שימה בפיהם (לא, ט)

כאן נתבאר שני המצוות האחרונות בתורה, שהם מצות הקהל, ומצות כתיבת ספר תורה. והנה נתבאר שהברית והתוכחה של פרשת כי תבוא, באה לרגל סיום מצוות התורה, ויש להבין למה נשתיירו שני מצוות אלו, ומדוע הקדימו את הברית לנתינת שני מצוות אלו.

ונראה שמצוות אלו מתייחסות לכללות התורה עצמה, לקרות את התורה נגד כל ישראל, ולכתוב את התורה. מצוה אחת היא ללמד את התורה בכתב על ידי כתיבתה, ומצוה אחת ללמד את התורה בעל פה, על ידי המלך בהקהל. ולכן הם כתובים בסוף כל התורה, כולל הבריתות והתוכחות הבאות בסוף התורה. [חוץ משירת האזינו וברכות משה שנאמרו אחרי הכל, לרגל מיתת משה].

* * *

ויאמר ה' אל משה וגו' וקם העם הזה וזנה וגו' ועזבני והפר את בריתי אשר כרתי אתו. וחרה אפי בו ביום ההוא ועזבתים והסרתתי פני מהם וגו' (לא, טז)

בפרשיות הללו כי-תבוא, נצבים, וילך, האזינו, נכרתו כמה פעמים בריתות על קיום התורה, ברית של שכר אם יקיימוה, ותוכחה אם יעברו עליה. תחילה מפורש בתורה מצות הברית שיעשו בהר גריזים והר עיבל. ושם נצטוו על הקמת האבנים וכתבת התורה עליהן, ועמידת השבטים על הברכה והקללה.

ואחר כך הברכות והתוכחה הגדולה של פרשת כי תבוא, המסתיימים בפסוק 'אלה דברי הברית אשר צוה ה' את משה לכרות את בני ישראל בארץ מואב מלבד הברית אשר כרת אתם בחורב' (כח, טט).

ושם בפרשת נצבים מעמידם משה ומכניסם בברית, 'לעברך בברית ה' אלוקיך ובאלתו' עד לסיום הפרשה 'הנסתרות לה' אלוקינו והנגלות לנו ולבנינו עד עולם לעשות את כל דברי התורה הזאת' (ל, כח).

פרשת וילך אף היא דברי תוכחה לישראל שאם ישחיתו ויעזבו את ה' יסתיר ה' פניו מהם ויהיו

לאכול. ובפרשת האזינו שוב חוזר ומוכיחם בצורת שירה, על העתידות הנוראות שיבואו עליהם אם יטשו את אלוקי צורם ויקניאוהו בתועבות של עבודה זרה.

וצריך להבין מה הוא הענין בכל הבריתות והתוכחות הללו, ומה טעם לכפול שוב ושוב את דברי התוכחה והברית.

ונראה שבאותו הזמן היו כמה סיבות שונות שהצריכו לכרות ברית ולהזהיר בתוכחות ואזהרות על קיום התורה.

א. האחד הוא מצד סיום הציווי על כל מצוות התורה, שכאן הוא המקום בסיום התורה לחתום הספר באזהרות חמורות לקיימה כולה. ב. סיבה נוספת לכרות עמהם ברית היא מצד כניסתם לארץ ישראל, שבעת הכניסה הם מוזהרים שזכיתם בארץ היא רק בתנאי שקיימו את התורה והמצוות. ג. טעם נוסף שהם צריכים עתה אזהרה מיוחדת הוא מצד מיתת משה, שעד עתה היה מנהיגם האדם הגדול איש האלוקים אשר הוציאם ממצרים, ועל ידי הנהגתו היו דבקים בתורה ובה, ואחרי מותו יש חשש שיסורו מן הדרך הטובה.

והנה הברית של הר גריזים והר עיבל אשר המה בארץ ישראל, היא לרגל כניסתם לארץ ישראל, וכתביבת התורה על האבנים היא בחינת המזוזה של הארץ, שעל ידי התורה הם נכנסים וזוכים לארץ ישראל.

אולם תוכחת ברכות וקללות של פרשת 'כי תבוא' הוא לרגל סיום התורה. וכמו שניתנו להם הברית והתוכחה של פרשת בחוקותי, לרגל מסירת התורה בהר חורב. כך בסיום כל התורה בערבות מואב נאמרו להם הברית והתוכחה הללו להזהיר אותם על קיומה.

והיינו מה דכתיב 'אלה דברי הברית אשר צוה ה' את משה לכרות את בני ישראל בארץ מואב, מלבד הברית אשר כרת אתם בחורב' (כה, טו). פסוק זה מורה שברית זו היא מאותו טעם וענין של הברית בחורב, ששם היתה הברית מצד שהוא מקום נתינת התורה שבכתב והתחלת מסירתה, ובערבות מואב היה הברית מצד שהוא מקום בו נשנתה התורה ובו נסתיימה נתינתה.

תוכן ומהות הברית של 'אתם נצבים', ביארנו במקומו בארוכה, שהיא כריתת ברית מיוחדת עם כל אחד ואחד.

התוכחה הנוראה של פרשת האזינו, ניתנה לישראל מצד שעמדו לפני מיתת משה, ועל כן הזהירם שלא יעזבו את ה' גם לאחר פטירתו. וכן מצינו ביהושע (יהושע כד) שהזהירם וכתר עמהם ברית כאשר קרבו ימיו ללכת בדרך כל הארץ. וכן שמואל הזהיר את עם ישראל לקראת פטירתו כי כאשר המנהיג מסתלק מאבד הדור את חסנו לעמוד בנסינות והוא עלול להתדרדר. ובוודאי שאצל משה שהיה מנהיגם כאיש האלוקים ביד חזקה באותות ובמופתים, ובמיתתו יאבדו מעלה זו, היה גדול החשש, שמוא כל מדריגתם היא בהיותם עם משה, ועם מיתתו ישחיתו את דרכם.

והנה כל פרשת וילך היא הקדמה לתוכחת שירת האזינו, ומקדים ואומר להם כי סיבת אמירת תוכחה זו היא משום שהנהגתו מסתיימת וכמו שכתוב - ויאמר אליהם בן מאה ועשרים שנה אנכי היום, לא אוכל עוד לצאת ולבוא וגו' ויאמר ה' אל משה הנך שוכב עם אבותיך וקם העם הזה וזנה אחרי אלוהי נכר הארץ אשר הוא בא שמה בקרבנו ועוזבני והפר את בריתי אשר כרתי אתו. וחרה אפי בו ביום ההוא ועזבתים וגו' ואנכי הסתר אסתיר פני ביום ההוא וגו' ועתה כתבו לכם את השירה הזאת ולמדה את בני ישראל, שימה בפיהם למען תהיה לי השירה הזאת לעד בבני ישראל (לא, ב-ח).

וכן בסיום הפרשה לקראת שירת האזינו - כי ידעתי אחרי מותי כי השחת תשחיתון, וסרתם מן הדרך אשר צויתי אתכם, וקראת אתכם הרעה באחרית הימים, כי תעשו את הרע בעיני ה' להכעיסו במעשה ידיכם. וידבר משה באזני כל קהל ישראל, את דברי השירה הזאת עד תומם (לא, כט-ל).

הרי מבואר להדיא שסיבת תוכחה זו היא מצד הסתלקות משה. ואכן כך אירע אצל יהושע כמו שכתוב - ויעבדו העם את ה' כל ימי יהושע וכל ימי הזקנים אשר האריכו ימים אחרי יהושע אשר ראו את כל מעשה ה' הגדול אשר עשה לישראל. וימת יהושע בן נון עבד ה' בן מאה ועשר שנים. וגו'. וגם כל הדור ההוא נאספו אל אבותיו ויקם דור אחר אחריהם אשר לא ידעו את ה' וגם את המעשה אשר

עשה לישראל. ויעשו בני ישראל את הרע בעיני ה' ויעבדו את הבעלים (שופטים ב, ז).
כי כל ימות יהושע והזקנים היתה עדיין

השפעת משה בעם ישראל, ואחר כך התקיימו בהם כל אזהרות התורה וכל התוכחות, עד לגלותינו הארוכה, יגאלנו ה' מהרה.

בעניינא דיומא

'אמרו לפני מלכות'

(שיחה מוצש"ק ליל א' דסליחות תשס"ג)

מלכות ה' - הנהגה וציווי

בימים אלו אנו מתכוננים לקראת הימים הקדושים ראש השנה ויום הכיפורים הבאים עלינו לטובה. ראש השנה עניינו הוא 'אמרו לפני מלכות' כדי שתמליכוני עליכם'. עבודת ראש השנה הוא 'מלכות', ולא רק לומר מלכות, אלא 'כדי שתמליכוני עליכם' בכדי להמליך את הקב"ה על עצמינו, אמירת המלכות וריבוי האמירות ושבחים בענין מלכות ה', מטרתה היא כדי שתמליכוני עליכם.

ומובן ש'תמליכוני עליכם' אין משמעותה אמירה גרידא של קבלת מלכות, אלא להתבונן ולהיכנס תחת עול מלכות ה'. וזה הוא ההכנה לראש השנה.

ראש השנה בענין זה הוא יום יסודי בעם ישראל, שהרי זה היסוד של היהדות, יסוד של כללות התורה, 'מלכות ה'! כל השאר הוא כתוצאה מזה, אבל היסוד לכל הדברים הוא מלכות ה'. וראש השנה הוא היום של תמליכוני עליכם.

והנה מלכות ה' מתבטא בשני הופעות עיקריות - ראשית שה' ברא את העולם, והוא מנהיג את העולם, והוא קובע כל דבר ומוציא לפועל הכל. וכל מה שנעשה בעולם נעשה על ידי ה', הוא המלך שהוא הקובע והעושה הכל.

והנושא השני של מלכות ה' הוא מה שהוא מורה את הדרך לעם, מצווה ציוויים, ונתן לנו תורה ומצוות, ואפילו לאומות העולם בני נח נתן שבע מצוות. וזה מלכות ה', שיש קבלת עול מלכותו

ומצייתים למלך, והבריות נוהגים בהתאם לציווי המלך ורצונו, זה מלכות ה'.

מלכות ה' התחילה מבראשית, מאז בריאת העולם. ומיד בראשית הבריאה יצאו לפועל שני הצורות של הופעת מלכות ה', ראשית שהקב"ה ברא את העולם והתחיל למלוך ולהנהיג אותה. **ביום השישי, ה' מלך גאות לבש - על שם שהשלים מלאכתו ומלך עליהם** (ר"ה לא).

ומיד עם בריאת האדם היתה גם הבחינה השנייה של מלכות ה' - **ויצו ה' אלוקים על האדם** (בראשית ב, טז), כבר הורה הקב"ה מצוות לעולם, אדם הראשון נצטווה במצוות, וכפי שדרשו חז"ל (סנהדרין נ:): בפסוק זה, ששה ציוויים נצטווה אדם הראשון כבר באותו יום. מלכות ה' באה באותו יום לידי ביטוי גם בצורת הופעת המלכות של 'אמרת' ונעשה רצוני.

ולדאבוננו עלה מה שעלה, וכבר ביום הראשון לבריאת האדם נתהווה פגם במלכות ה', על ידי הסתת הנחש כאשר נתפתו אדם וחווה וגרמו פגם, ונעשתה בגידה במלכות ה' בשני החלקים.

חטא עץ הדעת היה בגידה בציווי ה', שהאדם לא ציית ולא הכניע עצמו למרות ה' והוראותיו, ואכל מעץ הדעת למרות ציווי ה' 'בלבתי אכל ממנו'. והמשמעות הפנימית של החטא היתה שהאדם היה חפץ להיות הוא הקובע בעצמו טוב ורע, וזה היה פיתוי היצר - **כי יודע אלוקים כי ביום אכלכם ממנו ונפקחו עיניכם והייתם כאלוקים יודעי טוב ורע** (בראשית ג, ה). 'יודעי טוב ורע', כלומר, שיהיה חפשי לבחור ולקבוע בעצמו ולהחליט מה טוב ומה

שקראו להקדוש ברוך הוא אדון, עד שבא אברהם וקראו אדון (ברכות ז:).

ואיתא - הקנהו להקדוש ברוך הוא שמים וארץ, כאברהם אבינו, דכתיב ביה הרימותי ידי אל ה' ק-ל עליון, קונה שמים וארץ (סוטה ד:).

ולאחר מכן הגיע השלב השני, של הברית שכתר הקב"ה עם אברהם אבינו, ועם כל צאצאיו - התהלך לפני והיה תמים (בראשית יז, א). כלומר תהיה עובד לפני ותקיים מצוותי, וזה החלק השני של מלכות ה', לשמוע בקולו ולעבדו.

וכך גם כאשר הגיעה העת הגדולה, כאשר עם ישראל נעשה עם לה', היו שני חלקים אלו באופן נשגב ומיוחד בעם רב.

הן מלכות ה' בהנהגת העולם, ההכרה שה' הוא המלך המנהיג את הכל, הכריז עם ישראל באופן גדול, על ידי - לכתך אחרי במדבר בארץ לא זרועה (ירמיה ב, ב), עם גדול אנשים נשים וטף היוצאים למדבר שמים, וסומכים על ה'. והכרות מלכות נשגבה זו, נחשבת לזכות גדולה, שהקב"ה זוכר אותה להם לדורות עולם כדכתיב שם - הלוך וקראת באזני ירושלים לאמר, כה אמר ה' זכרתי לך חסד נעורייך אהבת כלולותייך, לכתך אחרי במדבר בארץ לא זרועה. זו היתה ההכרזה בחלק האחד של מלכות ה', דהיינו שהקב"ה הוא המנהיג את העולם, והוא הקובע ויכול גם במדבר לתת מזון ומים וקיום.

והן החלק השני של מלכות ה', שהיה על ידי - ה'נעשה ונשמע', המעמד הגדול של קבלת התורה, שנכנסו תחת סמכותו ומרותו של המלך ה', וקבלת עול מצוותיו וגזירותיו.

וכן מתואר בנביאים שיהיה לעתיד לבא, גילוי מלכותו ית"ש לכל העולם באופן נשגב ואדיר.

הן בחלק הראשון - ונגלה כבוד ה' וראו כל בשר יחדיו כי פי ה' דבר (ישעיה מ, ה). והיה ה' למלך על כל הארץ ביום ההוא יהיה ה' אחד ושמו אחד (זכריה יד, ט). הכל יכירו שה' הוא המנהיג, ויהיה התגלות מלכות ה' כאשר הכל יראו בעיניהם וידעו כולם את ה' למגדולם ועד קטנם (ירמיה לא-לג).

וכן בחלק השני יהיה מלכות ה' באופן כביר

רע. והיינו לצאת מתחת מרות מלכות ה' ומצוותו, שלא רצה להכניע את עצמו לדעת קונו ומצוותו, אלא שיהא הוא בעצמו הקובע מה שיעשה ומה נכון לעשות, ובזה יהיה כ'אלוקים יודע טוב ורע', שאינו כפוף למרות שעליו.

ובחז"ל דרשו על הפסוק 'והייתם כאלוקים' שבפיתוי הנחש לאדה"ר נכלל גם עומק נוסף. שאמר לו - מן העץ אכל, וברא את העולם (רש"י שם). כלומר שאם יאכל האדם יהיה אף הוא בורא עולמות. והיינו שבעומק דרשת חז"ל היה בחטא זה גם חטא של ע"ז, שרצה בעצמו להיות אלוקים ובורא עולמות. וראו כאן חז"ל גם בגידה בחלק השני של מלכות ה', שפיתה אותו שאם יאכל מעץ הדעת יהיה בכוחו לבד לברוא ולהנהיג את העולם, ולא יצרך להתכופף למלכות ה' גם בסדרי ההנהגה של העולם.

והיינו שהיה בגידה בשני החלקים של מלכות ה', גם בחלק של לשמוע ולציית בקול ה', שרוצה להיות לבד המחליט, להיות כאלוקים יודעי טוב ורע. וגם בהנהגת העולם והבריאה, והייתם כאלוקים - 'בורא עולמות'. לבד להנהיג, ולא להיות תחת הנהגת מלכות ה'.

ואז החל הפגם במלכות ה' בעולם, ונתגבר ביתר שאת בחטאי דור אנוש ובעוונות דור המבול ובמרידת דור הפלגה.

ואברהם אבינו הוא חזר להכרה במלכות ה', אברהם חיפש מי ברא את העולם, מיהו בעל הבירה מי המנהיג לבירה, מי הוא מלך העולם - הציץ עליו בעל הבירה, ואמר לו אני הוא בעל הבירה (בר"ר לט, א).

והיה נאמן לה' כדכתיב - ומצאת את לבבו נאמן לפניך (נחמיה ט, ח).

ומצינו שהחזיר אברהם אבינו את מלכות ה' בשני צורות הופעותיה. ראשית, היה עניינו של אברהם אבינו ההכרה בה', כדאיתא - אברהם אבינו הכיר את בוראו (נדרים לב), הכיר שהוא המלך והוא המנהיג והמלך. והוא החל לקרוא להקב"ה אדון - אמר רבי יוחנן משום רבי שמעון בן יוחי, מיום שברא הקדוש ברוך הוא את העולם, לא היה אדם

ב. אכן עוד מבואר בחז"ל ששופר מרמז על תשובה - שפרו מעשיכם (ויק"ר כט, ו), זה החלק השני של מלכות ה', לשמוע בקולו ללכת בדרכיו. לציית למצוותיו.

וברמב"ם - אע"פ שתקיעת שופר בראש השנה גזירת הכתוב, רמז יש בו, כלומר עורו ישינים משנתכם ונרדמים הקיצו מתרדמתכם, וחפשו במעשיכם וחזרו בתשובה, וזכרו בוראכם (הלכות תשובה פרק ג ה"ד).

וכן אנו רואים בפסוקי שופרות, שיש בהם פסוקים משני העניינים של מלכות ה'. השופר של מתן תורה, שהוא השופר של מלכות ה' בעת שהופיע לתת לנו את התורה, שבשופר זה הוא מופיע עלינו כמלך שמורה לנו את הדרך, ואנו הולכים בדרכיו וחוקיו לפי ההנהגה שמתווה לנו.

וכן יש פסוקי שופרות - 'והיה ביום ההוא יתקע בשופר גדול', ו'בחצוצרות וקול שופר הריעו לפני המלך ה'. שהם שופר של מלכות ה' מצד הנהגתו את העולם.

וכמו כן בסדר הסליחות, יש להבחין בשני החלקים במלכות ה'. בחלק הראשון של הפסוקים ובחלק מן הפיוטים אנו מדברים על מלכות ה' וגודל עוזו, שהוא מנהיג את העולם, ושהוא ברא את העולם והוא מלך גדול וכביר בהנהגתו.

והחלק השני שיש באמירת הסליחות, הם בקשות ווידויים ותפילות על התשובה, והיינו לשוב ולחזור ולהיכנס תחת סמכותו, לציית למצוותו ולא למרות את פיו.

מלכות ה' בשני עניינים אלו, הן ההכרה בהנהגת ה', והן קבלת עול מצוותיו. הם הבסיס המרכזי של היהודי. זה היסוד ושורש הכל, הכל מתחיל מכאן, וכל השאר נמשך מזה.

עיקר ההמלכה - בלב

ובראש השנה זוהי העבודה המרכזית, להתחזק בקרבינו ולהשיב אל לבבנו, ולעורר את עצמינו בלב ובמעשה לענייני מלכות ה', בשני היסודות הללו. וכאשר אנו מתכוננים לראש השנה, צריך להיות נכונים שיהיה הלב מלא ברגשי מלכות ה' בשני

בענין של קבלת מצוותיו והוראותיו. שכל האומות יבואו להיכנס תחת עול מלכותו וציוויו. - והיה באחרית הימים וגו' ונהרו אליו כל הגויים. וגו' לכו ונעלה אל הר ה' וגו' ויורנו מדרכיו ונלכה באורחותיו, כי מציון תצא תורה ודבר ה' מירושלים (ישעיה ב, ב).

אלו הם שני העניינים של מלכות ה', לכל אורך הדרך, מתחילת בריאת העולם דרך כל השלבים, עבודת האבות ועם ישראל, עד השלימות הגדולה לעתיד לבא.

עבודת ראש השנה - תיקון מלכות ה' בשני החלקים

מלכות ה', היא עבודת היום שלנו בר"ה, ובאריז"ל איתא שמכיוון שבר"ה הראשון אדה"ר קילקל במה שלא נכנע למלכות ה', על כן אנו מתקנים זאת כאשר אנו ממליכים את ה' בכל ראש השנה.

וכשם שהבגידה והפגם חלו בשני בחינותיה של מלכות ה', כך גם עבודת התיקון היא להתחזק ולעסוק בשני צורות הופעותיה של המלכות.

וכך אנו מתפללים בתפילות ראש השנה, על שני חלקים אלו. תחילה 'מלוך על כל העולם כולו בכבודך' וידע כל פעול כי אתה פעלתו ויבין כל יצור כי אתה יצרתו ויאמר כל אשר נשמה באפו ה' אלוקי ישראל מלך ומלכותו בכל משלה'. זו הבחינה הראשונה של מלכות ה' שהוא ינהיג את העולם בגילוי ויכירו כולם בהנהגתו.

ושנית אנו מתפללים 'ויקבלו כולם את עול מלכותך עליהם', ויעשו כולם אגודה אחת לעשות רצונך בלבב שלם'. דהיינו החלק השני של קבלת מצוותיו וחוקיו וגזירותיו, שכל בני בשר ישמעו לקולו ויצייתו לו וינהגו כפי הוראותיו, ואז יהיה כסא מלכותו שלם.

מצות ראש השנה הוא השופר - 'יום תרועה'. גם השופר יש בו את שני חלקי מלכות ה' אשר נתבאר.

א. ענין השופר ביסודו הרי הוא לכבוד מלכות ה', בחצוצרות וקול שופר הריעו לפני המלך ה' (תהילים צח, ו). יש בזה כבוד מלכותו, הכרה והכרות מלכות, וכבוד המלכות.

הכנעה למלכות ה' - בטחון וציות

יותר מזה עלינו להגיע למדריגה, שהאדם יתנהג בתהלוכות חייו לפי הכרה זו, כלומר לחיות עם בטחון בה', חיים של מלכות ה', 'לכתך אחרי במדבר', שהחיים יהיו מבוססים על ההכרה שה' מנהיג את הכל. ואז כל מערכת חייו ומחשבותיו ותכונותיו והסתכלותו של האדם היא שונה לגמרי.

וכן נכלל בקבלת מלכות ה', להסכים למלכותו יתברך ולדרכי הנהגתו, ולא להתמרמר. לזכור שכאשר המלך מנהיג אנו מסכימים לזה ומרוצים בזה, ושומחים בדרכי הנהגתו, לא לקבל הנהגת ה' רק מתוך כפיה כיון שאין לו ברירה, אלא מתוך הכרה שזה הדבר הנכון והראוי ביותר. שלא יתהלך לפעמים עם תמיהות ותרעומת ח"ו על הנהגת ה' בעולם. וכמו שכתב רש"י על הפסוק - **ואהבת את**

ה' אלוקיך - שלא יהא לבך חלוק על המקום (דברים ו, ה). כאשר האדם מכיר נכון במשמעותה של מלכות ה', הרי הוא מרוצה ממה שהוא מנהיג, ובטוח שכל מעשיו ודרכיו הכל נכון ואמת וצדק, ואין עולה כלל על הדעת מחשבות של תמיהה והתמרמרות. [ובמדריגה זו האדם מלא שלוה ומרוצה ומאושר שהוא חוסה תחת מלכות ה', וה' מנהיגו בכל פרט, ידיעה זו ממלאת את קרבו אושר עילאי.] וזהו קבלת מלכות שמים על עצמו באמת באופן נכון.

ואמנם האמת היא, שכל הנהגת ה' עמנו היא לטובה לנו, וכדאי את - **כל דעביד רחמנא לטב עביד** (ברכות ט, ס), אכן לא רק משום כך אין על האדם להתמרמר ולהתרעם על מידותיו יתברך, אלא מצד הכרתו במלכות ה', הוא מקבל בשמחה ובהבה את הנהגת ה' עמו. ומבטל רצונו משום רצונו ית"ש.

וכן בחלק השני של מלכות ה', קיום התורה והמצוות, על היהודי להתבונן ולהתעלות ולהגיע למדריגה של שמיעה וציות בקול ה'. באופן שאינו צריך להגיע לחשבון שכיוון שה' אמר אם כן בוודאי כך הוא אמת ונכון וכך צריך להיות, או משום שזה מרומם ומזכך את האדם, או משום שעל ידי זה יזכה לעולם הבא, או משום שיאכל פירותיהם בעולם הזה. והנה אמת נכון כל הדברים הללו, שהתורה היא תורת אמת, ועשיית המצוות אכן מרוממת את האדם. וגם מביאה לו שכר טוב לעולם הבא

העניינים. להתרגש מכבוד מלכות ה' וקדושתו, ולהיות נכנעים לקבלת עול מצותיו ולעשות רצונו.

עבודה זו עלינו להתחיל בהקדם, אי אפשר להמתין עם זאת עד ראש השנה עצמו, כי בו ביום עצמו אין די סיפק כדי לעורר בקרבו את העניינים הללו כראוי, כפי המדריגה שכבר צריכים להגיע אליה בראש השנה, כי כדי שיהא הלב ער בזה צריך הרבה התבוננות והתעוררות.

מתחילת חודש אלול, ובפרט בימי הסליחות, הוא הזמן לבוא ולהיכנס לעניינים אלו, להתבונן הרבה בזה, [ובעצם הרי אנו יודעים כל זאת תמיד, ואנו חיים עם כך, אבל העבודה היא] שמלכות ה' תהיה לפנינו באופן בהיר, ונהיה עומדים עמידה נכונה לפניו יתברך בשני העניינים הללו, גם בהכרת המלכות, וגם בהכנעה וחרדה לשמוע לקול דברו.

ותכלית העבודה, שהאדם יחדיר זאת ללבו ויתהלך עם זה, [יש הרבה ידיעות שהאדם יודע אבל אינם פועלות בקרבו, אבל עם מלכות ה' צריך האדם להתהלך], שתהיה הידיעה מקפת את כל מציאותו של היהודי, זו הידיעה המרכזית של היהודי, הידיעה הנוגעת לו לעצם חייו.

מלכות ה' כראוי, הוא כאשר האדם מתייחס לזה ומתרגש מזה, שהאדם יבוא לידי התפעלות ורוממות נפש מהתבוננות בזה. וכל זמן שלא בא האדם לידי מידה זו, שהכרת המלכות פועלת בו התרגשות והתפעלות וחובה של התייחסות, ולחיות חיים מתוך מלכות ה', הרי עדיין לא בא לידי המדריגה הנכונה של הכרה במלכות ה'. מלכות ה' אינה ענין של אמירות ונוסחאות גרידא, צריך להגיע לכדי שתמליכוני עליכם, המטרה היא שהדבר יהיה פועל על האדם, שיתרגש מזה ויתייחס למלכותו ית"ש ברגש של עבודה וכבוד לשמו, ויקבל עליו עול מלכותו יתברך.

וכמו דאיאת בספר שערי קדושה למהרח"ו בשם הזה"ק - **אגרא דבר נש, דאמליך לקודשא בריך הוא על כל אבר ואבר, אתחשיב כאלו אמליך ליה על כל עלמא** (ח"ב שער ג). ומאידך גם אם ימליך את הקב"ה על כל העולם ובריותיו, אולם אם אינו מכוון להמליכו על עצמו, אין זה כלום.

כל המועדים עבודת ה' שבהם היא כלפי הענין של מלכות ה' על ישראל. שלש פעמים בשנה יראה כל זכורך את פני האדון ה' אלוקי ישראל (שמות לד, כג).
אנו באים אל ה' משום שהוא האדון שלנו, הוא מלך עלינו, מלך ישראל.

אבל ראש השנה עבודת היום שבו, היא מצד שה' הוא מלך על העולם, 'מלוך על כל העולם כולו', 'מלך על כל הארץ'. ואנו מריעים לכבודו מצד מלכותו על העולם. וכן המשפט הוא על כל באי עולם. אלא שה' יום טוב' שבו, מה שהוא מועד לנו לשמחה הוא משום שהוא זוכרנו לטובה, משום שאנו העם שלו. היום טוב הוא מצד מלך ישראל, אבל העבודה שבו הוא מצד מלכות ה' על העולם. ואילו בכל המועדים גם עצם העבודה הוא מצד מלכות ה' על ישראל (וכמו שנתבאר בארוכה בספר 'בן מלך-ראש השנה ויוהכ"פ').

וכמו כן עבודת 'שבת קודש', דומה בזה לראש השנה. שהעבודה היא מצד מלכות ה' על העולם, 'כי שמחתני ה' בפעלך במעשה ידיך ארנך'. ומה שאומרים 'ישמחו במלכותך', היינו במלכות ה' על העולם. כי שבת הוא הרי הציון על בריאת העולם. אולם מה שהקב"ה נתן לנו לישראל את השבת, היא מצד מלכות ה' על ישראל - 'אות היא ביני וביניכם לדעת כי אני ה' מקדישכם'.

אם כן יש בשבת שני מיני שמחה, 'ישמחו במלכותך', הוא מצד שמחתנו במלכות ה' על העולם. ויש עוד שמחה של 'וביום שמחתכם אלו השבתות', שמחה זו היא על מה שנתן לנו את השבת, 'כי אני ה' מקדישכם'. שמחה זו הוא משום שאנו עם ה', מצד מלכות ה' על ישראל. כי הוא אות על קדושת ישראל על שעם ישראל הוא עם ה'.

ובזה משותף ראש השנה ושבת, שעיקר עבודת ה' שבהם היא מצד מלכות ה' על העולם. עיקר מהותם וסיבת קביעתם הוא מצד מלכות ה' על העולם, [וכבר נתבאר (בן מלך שם) שבעומק הדברים הרי בראש השנה שחל בשבת אין צריך כלל שופר, כי עבודת השבת עצמה היא עבודת כבוד המלכות שהוא במקום שופר].

ויש לדעת כי הפסוקי דזמרה שאומרים הן בשבת והן בראש השנה. יש בהם גם מענין היום,

וברכה בעולם הזה. אבל לא רק משום הסיבות הללו עלינו לקיים המצוות, אלא משום שהוא ציווי המלך, המלך מצווה, וכאשר המלך מצווה אנו שומעים בקולו. אם סיבה יסודית ושרשית זו אין די בה עבורו להביאו לידי קיום המצוות, הרי חסר לו ביסוד היהדות, הוא לא נכנס עדיין תחת מלכות שמים במידה מספקת. כי כל הטעמים האחרים שישנם במצוות הם סיבות שמחמתם נכון וכדאי להאדם לעשותם, אבל הבסיס צריך להיות עצם הציווי. די לנו בעצם הדבר שה' ציווה, ציווי המלך צריך להיות סיבה מספקת לקיים את המצוות.

ואכן ה' הודיענו גם את כל הנ"ל, שהמצוות הם אמת וצדק, ויש בהם סגולת רוממות וקדושה, ויקבל עליהם שכר לעולם הבא והשפעת ברכה בעולם הזה. נותן התורה הודיענו כל זאת, כי גם זה אמת, והם מעלות בקיום המצווה, רוממות ועונג, ובעת קיום המצוות יש לצרף הרגשת התוכן והאושר שבמצווה. אבל היסוד של כל הדברים הוא השמיעה בקולו. זה העיקר בכל עבודתו של היהודי, קבלת עול מלכותו, שמיעה בקולו. ורק כך הוא נכנס למלכות ה' כראוי.

וגם בחלק זה שבמלכות ה', של שמיעה בקולו וקבלת עול מצוותיו, צריך להיות מרוצים ושלמים עם מלכות ה', כמו בדרכי הנהגתו. כי יש לפעמים שאדם מקיים את המצוות ברגש של כפיה ובלית-ברירה, אבל לחיות עם מלכות ה' באופן נכון, הוא כאשר האדם מרוצה ומאושר על שזכינו למלך קדוש רם ונשא, והולך בדרכיו שהורה לנו, עם סיפוק ושמחה, באהבה. - ותן בלבנו להבין ולהשכיל לשמוע ללמוד וכו' ולקיים את כל דברי תלמוד תורתך באהבה. כאשר משיגים מה היא מלכות ה' ומבינים את משמעות הדבר במלואו, הרי האדם חפץ בכך, שהמלך הגדול ינהיג אותו ויורה לו את הדרך בכל ענין. וכל שכן שאינו מתרעם ומתמרמר על קושי העבודה. אלא כל מה שיגיד לנו המלך יעשה בשמחה ובאהבה, ורק כך היא קבלת מלכות ה' עלינו באופן הראוי.

*

שבת וראש השנה - מלכות ה' על העולם

בשנה זו הבאה עלינו לטובה חל ראש השנה בשבת. ראש השנה ושבת יש להם ענין משותף.

וממילא בימים אלו כשאומרים פסוקי דזמרה יש לאמרם מתוך יחס מיוחד, להוסיף כוונה מיוחדת שהוא מתוכן עבודת השבת לשמוח במלכות ה'. וכן בראש השנה שעבודת היום הוא לעסוק במלכות ה' בתשבחות ובקילוסים, יש לומר פסוקי דזמרה גם מתוך כוונה זו.

וההכנה לימים הקדושים הללו, הוא גם להיות דבוק בהוויית תוכן ענייני הימים הללו. כל הימים הקדושים הללו, יש בכל אחד מהם תוכן יסודי וחשוב, וצריך להיות מעורה בעניינים וקרוב ושייך אל הדברים. ולהיות מוכנים לעמוד לפני ה' עמידה נכונה באותו ענין של עבודת היום שבכל מועד ומועד, שכולם הם מדריגות רמות. דהיינו, קבלת וכבוד מלכות ה' בר"ה, בקשת סליחה והתפייסות לפניו ביו"כ, ישיבה בצלו בסוכות, שמחה בקרבנו בשמיני עצרת.

עלינו להתכונן ולגשת מתוך התבוננות אל כל עבודת החודש הזה. זו סיבה נוספת להתעורר ולהתחזק, להתעלות ולהיות במצב געלה ומרומם. אנו עומדים להריע לפני ה', לכבד את ה'. לעמוד לפניו ביום הכיפורים. העבודה של סוכות ושמחת תורה. אלו עניינים רמים שצריך להיות ראויים לזה. יחשוב האדם לעצמו, וכי ראוי אני לעמוד להריע לפני מלכות ה', וכו', אכן זו היא המצווה, אבל על האדם להזדכך ולהכין עצמו להיות מתאים למעמד. 'נאה לקדוש פאר מקדושים'. 'כפי ישרים תתרוםם ובשפתי צדיקים תתברך ובלשון חסידים תתקדש ובקרב קדושים תתהלל'. כאשר אנו עומדים לקראת עבודות רמות כאלו, הרי האדם צריך להתכונן להיות ראוי לזה, מוכן לזה.

וזה נוסף על הסיבה העיקרית שמחמתה עלינו להתעלות ולהיטהר בימים אלו, חובת התשובה וקבלת עול מלכות שמים בימים אלו, כדי שנוכח בדין, זה הרי חלק מעבודת היום של ר"ה לשוב ולהיות זכאים כדי שניזכר לפניו לטובה.

*

תפילה צריכה חיזוק

לדאבונינו עברה עלינו שנה איומה ונוראה עם גזירות קשות. והכל תמהים בשל מי הרעה הגדולה הזאת.

והנה כל אחד צריך לומר לעצמו ולחשוש שמא 'בשלי הסער הגדול הזה'. וכדאיאת בגמרא שכל אדם יראה את עצמו ואת כל העולם כולו כאילו חציו חייב וחציו זכאי - עשה מצוה אחת, אשריו, שהכריע את עצמו ואת כל העולם כולו לכף זכות, עבר עבירה אחת, או לו, שהכריע את עצמו ואת כל העולם לכף חובה, שנאמר 'וחוטא אחד יאבד טובה הרבה', בשביל חטא יחידי שעשה זה, אבד ממנו ומכל העולם כולו טובה הרבה (קידושין מ:).

הדברים שאירעו היו גזירות על הכלל, ומשמעות הדבר שהמעשים של כל אחד קובעים לגבי כל הכלל. ובוודאי שאילו היו יותר זכויות היה כל המצב שונה, כי כל אחד נלקח בחשבון, וכל מעשה מצטרף לחשבון. הכלל הרי מורכב מכל אחד ואחד. ועל כל אחד מוטל לחשוב ולהתמרמר, אילו הייתי יותר הגון בענין זה וזה, ואילו הייתי מתאמץ יותר בענין אחר, אולי היה נמנע הדבר, ומי יודע אם אין זה המעשה שלי שהכריע את הכף, וכל אחד צריך לחשוב אולי אני אשם בכל זה. בנוסף לכל החיובים שלנו מצד עצמינו, גם זו סיבה גדולה להתעורר, פשוט לרחם על עצמו ועל הכלל. והרי אנו כל כך סובלים ומצטערים על כל העניינים הללו, וכל אחד מחפש מה ניתן לעשות, כיצד ניתן למנוע כאלו צרות. ועל כל אחד להתבונן בעצמו, שמא הוא זה שגרם זאת במעשיו. ומעתה ישפר ויתקן דרכיו, וירבה זכויות למענו ולמען הכלל.

יש להתחזק בכל העניינים, ובמיוחד צריך חיזוק גדול בענין של תפילה, להקדים ביאתו לבית הכנסת לפחות רבע שעה לפני תחילת התפילה, להתכונן בישוב הדעת לדעת לקראת מה הוא הולך, ולהתפלל במתינות יחד עם הש"ץ ולא להזדנב ולמהר אחריו, ובוודאי לא להגיע באיחור ולדלג ולמהר, שתפילה כזו אין לה טעם ואין לה צורה, ובהרבה מקרים אין זו תפילה כלל. וכמו כן יש להתפלל במקום קבוע, ובקול רם ובנעימות, להתאים עצמו לאווירת תפילה נכונה. ובוודאי שלא לשוחח באמצע, ואפילו במקום שמותר לדבר, הרי אין הכוונה שמותר לשוחח, אלא מותר לדבר איזה דיבור שנצרך לו, אבל לא לשוחח, והרי עתה הוא מתפלל ואיך הוא משוחח באמצע. וכן לא

חודש אלול תש"פ

זמני החלוקה

של המוצרים בשר עוף ומוצרי יסוד

יתקיימו

יום ראשון כ"ד אלול

ירושלים

רחוב פישל 27 פינת שמואל הנביא
בחניה ליד תלמוד תורה זכרו תורת משה

יום שני כ"ה אלול

בית שמש

ברחבת בית כנסת קהל עדת ירושלים
שכונת נחלה ומנוחה רחוב הרב מבריסק 20

יום שלישי כ"ו אלול

ביתר עילית

ברחבת בית חינוך לבנות בית יעקב הישן
רחוב קדושת לוי 115

החלוקה תתקיים

בין השעות 5:00-7:00 בערב בדיוק

עקב הסגר המכירה הינה עד לשעה 7:00 בדיוק
נא להגיע כמה שיותר מוקדם ולא ברגע האחרון

בברכת כתיבה וחתומה טובה
הנהלת הארגון

לעיין בספרים ועלוניים, עתה הוא זמן תפילה. וכן לקיים מה שקבעו חז"ל בהלכה להכנס שני פתחים, כלומר להיות בפנים בתוך המתפללים במרכז בית הכנסת ולא להיות עם רגל אחת בחוץ.

יעזור ה' ש'תכלה שנה וקללותיה, תחל שנה וברכותיה'. וה' יקבל תפילותינו ונזכה לעשות את עבודת החודש הזה, ועבודת כל השנה באופן נעלה, ונזכה לחיים ובריאות, תורה וגדולה, עושר וכבוד, אושר ונחת, וכתובה וחתומה טובה, וברכה עד בלי די.

ברכת מזל טוב

מעומקא דליבא שלוחה בזה, ברכת מזל טוב חמה ונוגשת לידידנו עוז, האי גברא רבה ויקירא, ראש וראשון לכל דבר שבקדושה, מקים אהלה של תורה, איש חי רב פעלים לתורה ולתעודה, העסקן הנמרץ

הרה"ח רבי **בן ציון שטיינברג** שליט"א
מסור מזה שנים בנאמנות לפעולות המכון ושותף נאמן להדפסת ספרי וכתבי רבינו זצ"ל

ונוות ביתו החשובה

שתרם חלק מהוצאות הגליון

לרגל שמחת אירוסים בנו הבה"ח יעקב הי"ו בשעטו"מ

עב"ג בת הרה"ח רבי **בעריש קוונבליט** שליט"א

יהי רצון שיזכו הוא ומשפחתו לרוות רוב נחת דקדושה מהם ומכל צאצאיהם לתפארת המושפחה הנכבדה

וזכות החזקת והקמת התורה תעמוד להם להתברך בכל הברכות האמורות בתורה וימלא ה' כל משאלות לבו לטובה ולברכה אמן.

בברכה
הנהלת המכון

התודה והברכה לידידנו הכבדים מתומכי ממוננו
שנמלו חלק בהוצאות גליון זה

ברכת מזל טוב לידידנו הנכבד, מחשובי אברכי קהילתנו
הרב **דוב קולסקי** שליט"א
לרגל הולדת הבת

בחסות
בית שמש
ש"ס תר"פ לאמונת

בחסות

המעוניינים לתרום את הוצאות הגליון לזיכוי הרבים,
נא לפנות ל- 054-8422488 או למייל mechonbenmelech@gmail.com